

Brusel 28. dubna 2023
(OR. en)

8676/23

SPORT 14
DOPAGE 9

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	Zajištění dodržování lidských práv při organizaci významných mezinárodních sportovních akcí – <i>politická rozprava</i>

Po konzultaci členů Pracovní skupiny pro sport připravilo předsednictví níže uvedený podkladový dokument, který se předkládá jako základ pro politickou rozpravu na zasedání Rady pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport konajícím se ve dnech 15. a 16. května 2023.

Zajištění dodržování lidských práv při organizaci významných mezinárodních sportovních akcí

Diskusní dokument předsednictví

Na evropské a mezinárodní odvětví sportu je v plném rozsahu použitelné mezinárodní právo v oblasti lidských práv, jak je stanoveno mimo jiné v Úmluvě o právech dítěte a v Úmluvě o právech osob se zdravotním postižením a jak se promítlo do Všeobecné deklarace lidských práv. Smlouva o Evropské unii a Listina základních práv Evropské unie navíc odkazují na nejdůležitější osobní svobody a práva, jichž občané EU požívají.

Všeobecná deklarace stanoví běžné standardy práv, které mají všeobecnou platnost. Je v ní stanoveno, že všechny lidské bytosti se rodí svobodné a požívají stejných práv a důstojnosti a že každý bez výjimky má právo žít a nebýt diskriminován. Všichni jednotlivci musí mít koneckonců stejné příležitosti účastnit se smysluplně života společnosti a musí být v plném rozsahu dodržována a naplňována jejich lidská práva.

V květnu 2016 jednali ministři EU odpovědní za oblast sportu o tom, jak by vlády mohly zlepšit správu v oblasti sportu vzhledem k opakujícím se skandálům s korupcí, praním peněz a dopingem. Ministři rovněž diskutovali o tom, že tyto skutečnosti mají negativní dopad na důvěryhodnost a na důvěru veřejnosti v pozitivní hodnoty sportu. Zdůraznili, že autonomie, které odvětví sportu po dlouhou dobu požívá, může být zachována pouze tehdy, budou-li uplatňovány vysoké standardy řádné správy.

V listopadu 2019 Rada rovněž přijala závěry o boji proti korupci ve sportu. Korupce v této oblasti mívá mnoho podob, včetně podplácení, nepřímého úplatkářství, zneužívání funkce, manipulace se sportovními soutěžemi a praní peněz.

Je tudíž zjevné, že sportovní organizace mají špatné předpoklady pro to, aby samy o sobě bojovaly proti různým skutečnostem ohrožujícím jejich integritu. Tyto skutečnosti ohrožující mezinárodní sportovní hnutí přinášejí celou řadu výzev. Sportovní organizace mohou při vynaložení úsilí přispět k dodržování lidských práv tím, že zajistí, aby byl na tato práva během celého procesu organizování mezinárodních sportovních událostí brán zřetel. Důležité je rovněž monitorovat, jak jsou budována sportovní zařízení a infrastruktura, a pozorně sledovat, v jakém politickém ovzduší se akce uskutečňují.

Další zásadní otázkou jsou pracovní podmínky osob zaměstnávaných v souvislosti se sportovními akcemi při poskytování služeb. Možná bude nezbytné také stanovit povinnosti v sociální oblasti pro sponzory těchto akcí, aby vzali vážně svoji sociální odpovědnost.

Plánování a organizaci mezinárodních sportovních akcí je ve většině případů možné ovlivnit s velkým časovým předstihem. To platí mimo jiné i pro podmínky výstavby zařízení a pořádání akcí, jakož i pro požadavky týkající se pracovních podmínek. Tato činnost začíná v rané fázi vnitřní politické činnosti mezinárodních sportovních federací.

Lidská práva hrají zásadní úlohu při organizaci mezinárodních sportovních akcí, pokud jde o zajišťování toho, aby byla dodržována práva odborů a aby se předešlo pracovním úrazům.

Lidská práva musí být rovněž zohledněna tak, že se zajistí, aby v souvislosti s mezinárodními sportovními akcemi nebyla při výstavbě sportovních areálů ani při pořádání těchto akcí využívána dětská, nucená a otrocká práce.

Při rozhodování o pořádání mezinárodních mistrovství dochází v nabídkovém řízení na straně mezinárodních sportovních federací a subjektů k jasným případům korupce, pokud se o konání těchto mistrovství nerozhoduje otevřeně a transparentně, takže v procesu přidělování hrají větší úlohu úplatky než kvalita. Nabídkové řízení je třeba zlepšit a zvýšit jeho otevřenost a transparentnost.

Kromě dodržování vysokých standardů řádné správy, jejichž cílem je zajistit autonomii sportovního hnutí, je navíc nezbytné, aby vlády, které vojenskými prostředky vedou nevyprovokovanou válku na cizím území, nepoužívaly sportovní organizace jako zbraň nebo aby neodváděly pozornost od porušování lidských práv ke sportu. Mezinárodní sportovní organizace proto musí převzít odpovědnost a zajistit, aby je jejich vlády nevyužívaly k nezákonným účelům. Sportovním organizacím hrozí zneužití ze strany zemí ovládaných agresory, pokud tyto země pověří pořádáním mezinárodních sportovních akcí nebo pokud budou takové akce v těchto zemích organizovány, anebo pokud sportovcům zastupujícím tyto země umožní účast na mezinárodních akcích.

Členské státy se proto vyzývají, aby se zamysleli nad následujícími otázkami:

1. Jak mohou členské státy pomáhat mezinárodním sportovním organizacím posilovat dodržování lidských práv a otevřenosti a transparentnosti při rozhodování o pořádání mezinárodních sportovních akcí a v jejich průběhu?
2. Jak mohou členské státy a EU spolupracovat v zájmu posilování dodržování lidských práv a otevřenosti a transparentnosti v rámci činnosti vnitrostátních, evropských a jiných mezinárodních sportovních organizací?